

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii - Constantin Alerguș, Ghenadie Nicolaev, Nadejda Toma,
Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Mîța Oleg în numele inculpatului Țurcan Ruslan, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Militare din 26 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Țurcan Ruslan Andrei,

*născut la 29 noiembrie 1975, originar din or. Rezina,
domiciliat în mun. Chișinău, str. Calea Orheiului nr.
103, ap. 109,*

**Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:**

- 1. de la 29 iunie 2012 - pînă la 26 decembrie 2012;
(instanța de fond);*
- 2. de la 26 ianuarie 2013 - pînă la 09 decembrie 2014
(instanța de apel);*
- 3. de la 05 martie 2015 - pînă la 19 mai 2015
(instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Militare mun. Chișinău din 26 decembrie 2012, Țurcan R. a fost condamnat pentru săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 178 alin. (2) lit. a) și art. 328 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei:

- conform art. 178 alin. (2) lit. a) Cod penal - 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele de drept pe un termen de 3 ani;

- conform art. 328 alin. (1) Cod penal - 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele de drept pe un termen de 3 ani;

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate și stabilit pedeapsă definitivă de 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele de drept pe un termen de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Țurcan R. exercitând, conform ordinului Directorului Serviciului de Informații și Securitate nr. 228-ps, din 11 februarie 2008, funcția de șef al Direcției operativ-tehnice a SIS, a comis violarea dreptului la secretul corespondenței în următoarele circumstanțe:

2.1. Țurcan Ruslan, exercitând funcția de șef al Direcției operativ-tehnice, care este o subdiviziune specializată a Serviciului de Informații și Securitate, în perioada de la 11.02.2008 și până la 02.10.2009, având grad de maior iar din 30.01.2009 locotenent-colonel al SIS, în incinta sediului SIS, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt,, 166 și având conform prevederilor art. 8, alin. (2¹) din Legea privind activitatea operativă de investigații, obligația de a asigura tehnic interceptarea convorbirilor telefonice, controlul comunicărilor telegrafice și a altor comunicări prin intermediul rețelelor electronice, cu utilizarea mijloacelor tehnice speciale, folosind situația de serviciu, încălcând prevederile legislației în vigoare, inclusiv, fără a avea spre executare încheierea judecătorului de instrucție privind autorizarea interceptării convorbirilor telefonice a fostului colaborator al SIS *Astafiev V.*, a ordonat împuternicitului operativ superior al secției nr. 2 din cadrul Direcției operativ-tehnice al SIS, căpitan al SIS Gheață O., efectuarea asigurării tehnice a interceptării convorbirilor telefonice ale acestuia prin activarea pentru interceptarea numărului de telefon 079028566, ultimul executând ordinul superiorului său Țurcan R., despre care O. Gheață nu știa că este ilegal, aflându-se în sediul SIS, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 166, a asigurat tehnic interceptarea convorbirilor telefonice în perioada de la 03.11.2008 și până la 06.04.2009 a numărului de telefon 079028566, utilizat de Astafiev V., violându-i astfel dreptul la secretul convorbirilor telefonice, fără a înregistra în perioada indicată acest fapt în registrul de evidență a interceptărilor convorbirilor telefonice.

Tot el, exercitând funcția de șef al Direcției operativ-tehnice, încălcând prevederile legislației în vigoare, inclusiv, fără a avea spre executare încheierea judecătorului de instrucție privind autorizarea interceptării convorbirilor telefonice, fără a înregistra în perioada indicată acest fapt în registru de evidență a interceptărilor convorbirilor telefonice, a ordonat împuternicitului operativ superior al secției nr. 2 din cadrul Direcției operativ-

tehnice a SIS, căpitan al SIS Gheață O., efectuarea asigurării tehnice a interceptării convorbirilor telefonice a următoarelor persoane:

- ofițerului SIS *Gorea D.*, în perioada de la 24.02.2009 și pînă la 14.04.2009, a numerelor de telefon 069143482, 069185484;

- ofițerului SIS *Dediu V.*, în perioada de la 27.02.2009 și pînă la 27.09.2009 a numerelor de telefon 069121719, 068004328 și 068149929;

- ofițerului SIS *Bugai S.*, în perioada de la 27.02.2009 și pînă la 30.03.2009, a numărului de telefon 069235236;

- ofițerului SIS *Rusu S.*, în perioada de la 20.05.2009 și pînă la 27.05.2009 a numărului de telefon 069129003;

- deputatului în Parlamentul Republicii Moldova, *Alexandru Tănase*, în perioada de la 04.01.2009 pînă la 04.02.2009, și de la 12.02.2009 pînă la 11.09.2009, a numărului de telefon 069122558;

- deputatului în Parlamentul Republicii Moldova *Godea Mihai*, în perioada de la 22.04.2009 pînă la 28.08.2009, a numărului de telefon 069899210;

- a ofițerului SIS *Popescu A.*, în perioada de la 28.05.2009 și pînă la 03.08.2009 a numărului de telefon 069181394;

2.2 Adăugător la cele menționate mai sus, inculpatul Țurcan R., exercitînd funcția de șef al Direcției operativ-tehnice a SIS, numit în funcție prin ordinul Directorului SIS nr. 228-ps, din 11 februarie 2008, fiind astfel, în conformitate cu prevederile art. 123, alin. (1) din Codul penal, persoană cu funcție de răspundere, căreia prin numire i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcției autorităților publice, a săvîrșit exces de putere, în următoarele circumstanțe:

Țurcan R., exercitînd funcția de șef a Direcției operativ-tehnice, care este o subdiviziune specializată al SIS, în perioada de la 11.02.2008 și pînă la 02.10.2009, avînd grad de maior i-ar din 30.01.2009 locotenent-colonel al SIS, în incinta sediului SIS, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt, 166, și avînd conform prevederilor art. 8 alin. (2¹) din Legea privind activitatea operativă de investigații, obligația de a asigura tehnic interceptarea convorbirilor telefonice, controlul comunicărilor telegrafice și a altor comunicări prin intermediul rețelelor electronice, cu utilizarea mijloacelor tehnice speciale, folosind situația de serviciu, încălcînd prevederile legislației în vigoare, inclusiv, fără a avea spre executare încheierea judecătorului de instrucție privind autorizarea interceptării convorbirilor telefonice a fostului colaborator al SIS *Astafiev V.*, a ordonat împuternicitului operativ superior a secției nr. 2 din cadrul Direcției operativ-tehnice a SIS, căpitan al SIS Gheață O., efectuarea asigurării tehnice a interceptării convorbirilor telefonice ale

acestui prin activarea pentru interceptarea numărului de telefon 079028566, ultimul executînd ordinul superiorului său Țurcan R., despre care O. Gheață nu știa că este ilegal, aflîndu-se în sediul SIS, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt 166, a asigurat tehnic interceptarea convorbirilor telefonice în perioada de la 03.11.2008 și pînă la 06.04.2009 a numărului de telefon 079028566, utilizat de Astafiev V., violîndu-i astfel dreptul la secretul convorbirilor telefonice, fără a înregistra în perioada indicată acest fapt în registrul de evidență a interceptărilor convorbirilor telefonice.

Tot el exercitînd funcția de șef a Direcției operativ-tehnice, încalcînd prevederile legislației în vigoare, inclusiv, fără a avea spre executare încheierea judecătorului de instrucție privind autorizarea interceptării convorbirilor telefonice, fără a înregistra în perioada indicată acest fapt în registrul de evidență a interceptărilor convorbirilor telefonice, a ordonat împuternicitului operativ superior al secției nr. 2 din cadrul Direcției operativ-tehnice a SIS, căpitan al SIS Gheață O., efectuarea asigurării tehnice a interceptării convorbirilor telefonice a următoarelor persoane:

- ofițerului SIS *Gorea D.*, în perioada de la 24.02.2009 și pînă la 14.04.2009, a numerelor de telefon 069143482, 069185484;

- ofițerului SIS *Dediu V.*, în perioada de la 27.02.2009 și pînă la 27.09.2009 a numerelor de telefon 069121719, 068004328 și 068149929;

- ofițerului SIS *Bugai S.*, în perioada de la 27.02.2009 și pînă la 30.03.2009, a numărului de telefon 069235236;

- ofițerului SIS *Rusu S.*, în perioada de la 20.05.2009 și pînă la 27.05.2009 a numărului de telefon 069129003;

- deputatului în Parlamentul Republicii Moldova, *Alexandru Tănase*, în perioada de la 04.01.2009 pînă la 04.02.2009 și de la 12.02.2009 pînă la 11.09.2009, a numărului de telefon 069122558;

- deputatului în Parlamentul Republicii Moldova *Godea Mihai*, în perioada de la 22.04.2009 pînă la 28.08.2009, a numărului de telefon 069899210;

- a ofițerului SIS *Popescu A.*, în perioada de la 28.05.2009 și pînă la 03.08.2009 a numărului de telefon 069181394;

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Țurcan R. și avocatul său Mîța Oleg, care au solicitat, casarea integrală a sentinței Judecătoriei Militare, și adoptarea unei noi sentințe de achitare integrală a inculpatului Țurcan R.

În argumentarea apelului declarat apelanții, au invocat precum că, instanța de judecată nu a luat în considerație că probatoriul acumulat demonstrează cu certitudine că fapta imputată lui Țurcan R. nu a fost comisă

de dînsul, menționînd, la acest capitol, că nici unul din principalii martori ai acuzării, Gheață O. și Duhlicher S., nu indică asupra faptului că Țurcan R. a efectuat interceptarea convorbirilor telefonice. Mai mult de cît atît, ambii au afirmat că Țurcan R. a efectuat doar monitorizarea interceptării convorbirilor telefonice, asigurarea tehnică. Însă nemijlocit acțiunea de interceptare a convorbirilor telefonice *stricto sensu*, fiind exercitată nemijlocit de Gheață O. și Duhlicher S.

Totodată, de către organul de urmărire penală a fost stabilit faptul activării numerelor de telefon în sistemul operativ "Muscat" prin utilizarea parolei de acces ce aparținea lui Gheață O. „(la etape diferite fiind utilizate diferite parole)". Organul de urmărire penală nu a stabilit de la care calculator, au fost introduse aceste numere de telefon în sistemul operativ "Muscat" și dacă acestea au fost introduse din biroul de serviciu a lui Țurcan R., cu utilizarea calculatorului, aflat în gestiunea sa, repartizat în ordinea stabilită, dacă la introducerea numerelor de telefoane nominalizate anterior a fost utilizată parola de acces ce aparține nemijlocit lui Țurcan R., care e parola de acces în sistemul "Muscat", care îl identifică pe Țurcan R., dacă despre acest fapt sa consemnat și în registrele de evidență în interiorul Direcției operative-tehnice sau în interiorul SIS.

În lipsa probelor ce ar stabili aceste circumstanțe, devine absolut imposibilă imputarea lui Țurcan R. a infracțiunii prevăzute de alin (2) art. 178 Cod penal.

Instanța de judecată nu s-a expus asupra învinuirii înaintate lui Țurcan R. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 370, alin. (1) Cod penal. Astfel, potrivit rechizitoriului din 21 octombrie 2010, ultimul a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 178, alin. (2) și art. 370 alin. (1) Cod penal (f.d. 145-170, vol. II).

Disponînd condamnarea lui Țurcan R. în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată nu luat în considerație, că norma menționată prevede răspundere penală pentru săvîrșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice (în redacția Legii nr. 245 din 02.12.11, M025-28/03.02.12 art. 77). Această norma prevede răspunderea penală doar pentru persoane publice, iar Țurcan R. nu deținea acest statut.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2014, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului Țurcan R. și al apărătorului său Mîța O., cu menținerea sentinței Judecătoriei Militare.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și utilității, precum și a coroborării acestor probe în ansamblu, și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatului Țurcan R. în baza art. 178 alin. (2) lit. a) și 328 alin. (1) Cod penal.

Poziția inculpatului de negare a faptului săvârșirii infracțiunilor înscrinate, instanța de apel a considerat-o ca fiind o modalitate de apărare, luată cu scopul de a se eschiva de la răspundere penală care nu corespunde adevărului, fiind combătută prin probele acumulate în cauza penală, prin declarațiile martorilor, îndeosebi cele ale martorilor Gheață O. și Duhlicher S., care direct au indicat la inculpat, declarațiile acestora fiind în opinia instanței lipsite de dubii, raportul de expertiză, alte materiale acumulate la cauză pe parcursul urmăririi penale. Declarațiile martorilor apărării aveau un caracter general, fiind făcute în scop de a prezenta inculpatul în lumina pozitivă, fără a fi prezentate probe a nevinovăției lui în săvârșirea infracțiunilor.

Instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Astfel instanța de fond, în mod corect și echitabil a ajuns la concluzia vinovăției lui Țurcan R., bazată pe probe concludente și pertinente, inclusiv, pe declarațiile martorilor și rapoartele de expertiză. De către apelant n-au fost prezentate careva circumstanțe plauzibile care ar putea servi ca temei de casare a sentinței Judecătoriei Militare.

Ce ține de învinuirea adusă lui Țurcan R. în baza art. 370 alin. (1) Cod penal, și faptul că instanța de fond nu s-a expus asupra ei, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a constatat că acuzatorul de stat a solicitat reîncadrarea acestor acțiuni în baza art. 328, alin. (1) Cod penal, și în baza cărui instanța de fond l-a și condamnat pe acest articol.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Mîța O. în numele inculpatului Țurcan R., care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427, alin. (1) pct. 1), 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și sentinței Judecătoriei Militare ca fiind neîntemeiate și pronunțate cu încălcarea normelor materiale și procesuale în privința inculpatului, cu dispunerea achitării lui pe toate capetele de acuzare ce i-au fost înaintate.

În argumentarea recursului, recurentul a menționat că:

- instanța de apel, contrar prevederilor art. 100 și 101 Cod de procedură, nu a verificat probele sub toate aspectele, complet și obiectiv;

- inculpatul Țurcan R., fiind persoană din efectivul SIS, are statut de funcționar public, nefiind militar, astfel, ultimul nu a putut fi judecat și condamnat de o instanță militară, avînd calitatea unui civil, cauza acestuia urmînd a fi judecată și soluționată de o instanță de drept comun;

- instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că, în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii prescrise la art. 178 alin. (2) lit. a) Cod penal;

- instanța de judecată s-a pronunțat în lipsa probelor ce demonstrează că interceptarea convorbirilor telefonice ale părților vătămate într-adevăr a fost efectuată în lipsa încheierii judecătorului de instrucție sau unei decizii motivate a unuia din conducătorii organului respectiv care exercită activitate operativă de investigații;

- materialele dosarului nu conțin nici o probă cu referire la faptul că numerele de telefon: 069121719, 068004328, 068149929, 069129003, 069143482, 0639185484, 069235236, 069181394, precum și 079028566 într-adevăr aparțin părților vătămate;

- dispunînd condamnarea lui Țurcan R. potrivit normei art. 328 alin. (1) Cod penal instanța de fond nu a luat în considerație, că norma menționată prevede răspunderea penală pentru săvîrșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice (în redacția Legii nr. 245 din 02.12.11, M025-28/03.02.12 art. 77);

- instanța de fond nu s-a expus asupra învinuirii înaintate lui Țurcan R. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 370 alin. (1) Cod penal. Astfel, potrivit rechizitoriului din 21 octombrie 2010, ultimul a fost învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 178, alin. (2) și art. 370, alin. (1) Cod penal (f.d. 145 - 170, vol. II).

Prin urmare, încălcările menționate au dus la lezarea dreptului la un proces echitabil, prevăzut la art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului.

7. Judecînd recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul conchide că acesta urmează a fi admis, însă din alte motive decît din cele invocate.

Potrivit art. 427, alin. (1), pct. 1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd nu au fost respectate dispozițiile privind competența după calitatea persoanei, potrivit pct. 6) alin.

(1) aceluiași articol - în cazul când hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar conform pct. 8), alin. (1) al aceluiași articol - în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În conformitate cu art. 435, alin. (1) pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze, parțial sau total hotărîrea atacată, cu dispunerea achitării persoanei sau încetării procesului penal.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor normelor procesual-penale pertinente.

Prevederile art. 113 Cod penal, stipulează că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

La judecarea în fond a cauzei precum și la etapa judecării apelului, probele au fost analizate obiectiv, sub toate aspectele, valoarea probatorie a acestora fiind descrisă în textul sentinței și cel al deciziei.

Colegiul constată că hotărîrile judecătorești atacate, în ce privește concluzia de vinovăție a condamnatului Țurcan R., în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 178, alin. (2), lit. a) Cod penal, sunt legale și întemeiate.

La fel instanțele de judecată au dat o încadrare juridică corectă faptelor săvîrșite de către Țurcan R., cu calificarea acestora în baza art. 328, alin. (1) Cod penal.

Argumentul recurentului prin care se afirmă că inculpatul Țurcan R. fiind persoană din efectivul SIS, avea statut de funcționar public, nefiind militar, pe cale de consecință, ultimul nu a putut fi judecat și condamnat de o instanță militară, avînd calitatea unui civil, cauza acestuia urmînd a fi judecată și soluționată de o instanță de drept comun, este combătută de prevederile art. 37 alin. (1) din Codul penal, care prevede expres că, Judecătoria Militară judecă în primă instanță cauzele privind infracțiunile prevăzute de Partea specială a Codului penal, săvîrșite de: persoane din efectivul de soldați, din corpul de sergenți și din corpul de ofițeri ale Armatei Naționale, din efectivul Trupelor de Carabinieri și al Serviciului Protecției

Civile și Situațiilor Excepționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat. (redacția 2003).

Recurentul face trimitere la practica CtEDO (cauza Maszni v. Romania, nr. 59892/00 din 2006.09.21), însă aceasta la caz nu este relevantă deoarece: „În speță, Curtea a observat că, prin jocul prevederilor legale referitoare la competența instanțelor militare, reclamantul, care nu avea nici o legătură de loialitate sau de subordonare cu armata, a fost totuși adus în fața instanțelor militare pentru infracțiune de drept comun.”(cauza Maszni v. Romania), pe când inculpatul Țurcan R., în perioada începând cu 11.02.2008 pînă la 02.10.2009, a deținut gradul special de „maior”, iar din 20.01.2009, i s-a conferit gradul de special succesiv înainte de termen „locotenent-colonel” al SIS.

Argumentul recurentului prin care se afirmă că în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 178 alin. (2) Cod penal, argument invocat de același autor în instanța de fond precum și în apel a fost verificat de ambele instanțe și la care s-a dat răspunsuri desfășurate cu trimitere la probe, cum sînt declarațiile părților vătămate, ale martorilor Gheață O. și Duhlicher S. la acest capitol, lipsa încheierii judecătorului de instrucție și înregistrărilor convenite din registrul de evidență a interceptărilor convorbirilor telefonice, din care rezultă că inculpatul Țurcan R. cu certitudine știa că încalcă drepturile părților vătămate.

Argumentele precum că Țurcan R. a efectuat doar monitorizarea interceptărilor convorbirilor telefonice, asigurarea tehnică, adică însăși nemijlocit acțiunea de interceptare a convorbirilor telefonice *stricto sensu*, fiind exercitată nemijlocit de împuternicitul operativ superior în secția 2 a DOT, Gheață O., și specialistul principal secția 5 a DOT, Duhlicher S., nu pot fi temei de a conchide că lipsește o latură a infracțiunii imputate. La caz nu are relevanță că colaboratorii Gheață O. și Duhlicher S. nemijlocit efectuau interceptările convorbirilor telefonice, ultimii, conform circumstanțelor constatate, primeau indicații verbale iar în unele cazuri scrise pe foițe, direct de la Țurcan R., care deținea la acel moment funcția de șef al DOT, fără a le prezenta misiunea sau încheierea judecătorului de instrucție vizată de Directorul SIS.

Astfel, din considerentele reținute, aceste motive ale recurentului urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

Din textul recursului se vede că autorul critică aprecierea probelor de ambele instanțe, considerîndu-le ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Conform art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzându-se de lege.

După cum rezultă din materialele dosarului, instanțele de fond și de apel au cercetat toate probele prezentate de părți și le-au apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora și care în ansamblul lor au confirmat că inculpatul Țurcan R. a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 178, alin. (2), lit. a) și art. 328 alin. (1) Cod penal.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie au fost analizate și expuse în textul sentinței și deciziei instanței de apel, ne fiind stabilite temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe.

Ambele instanțe au motivat concluzia de vinovăție a inculpatului Țurcan R. și corect au calificat acțiunile dînsului în baza art. 178, alin. (2), lit. a) și art. 328 alin. (1) Cod penal.

Colegiul consideră corecte aceste concluzii ale instanțelor de judecată, deoarece corespund circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Instanța de recurs menționează că argumentul avocatului precum că instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra învinuirii înaintate inculpatului Țurcan R. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 370, alin. (1) Cod penal, instanța îl consideră ca neîntemeiat, deoarece la judecarea cauzei în fond în faza dezbaterilor judiciare acuzatorul de stat a solicitat ca acțiunile acestuia să fie reîncadrate conform art. 328, alin. (1) Cod penal, după cum și a fost pus sub învinuire pe episoadele ce țin de părțile vătămate, Popescu A., Tănase A. și Godea M.

Colegiul constată că nici una din condițiile art. 427 pct. 6) Cod de procedură penală, la care se referă recurentul, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept care ar fi temei de casare a deciziei recurate. În recurs avocatul Mîța O. critică aceleași probe în modul cum au fost criticate în apel. La critica formulată, analizînd textul deciziei instanței de apel Colegiul conchide că ultima a dat răspuns la fiecare motiv invocat de partea apărării, în special la acele probe care în opinia recurentului confirmă nevinovăția inculpatului Țurcan R.

Așadar, în sarcina instanței de apel, era de a constata survenirea prescripției tragerii la răspundere penală conform art. 60 Cod penal, iar finalitatea soluției pronunțate urma să fie conform prevederilor art. 415, alin. (1), pct. 2) și art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, adică încetarea procesului penal în cazul în care există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

În această ordine de idei, este de menționat că, în baza rechizitoriului, fapta inculpatului a fost încadrată în baza art. 178 alin. (2), lit. a) și art. 328, alin. (1) Cod penal, în ambele cazuri legiuitorul a stabilit pedeapsa maximă de 3 ani închisoare, iar prin prisma prevederilor art. 16, alin. (3) Cod penal, infracțiunile incriminate se încadrează în categoria infracțiunilor mai puțin grave.

În continuare, Colegiul penal lărgit reține că potrivit materialelor dosarului, din momentul comiterii faptelor incriminate - 03 noiembrie 2008 și pînă la data pronunțării deciziei - 09 decembrie 2014, s-a scurs un termen mai mare de 5 ani, iar în raport cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, prescripția tragerii la răspundere penală pentru infracțiunile mai puțin grave expiră după 5 ani.

Prescripția curge din ziua săvîrșirii infracțiunii și pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanței de judecată, prevederi prevăzute la art. 60 alin. (2) Cod penal

La momentul judecării cauzei de către instanța de apel, termenul de prescripție de 5 ani era deja expirat, iar în conformitate cu prevederile art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, procesul penal urma să fie încetat.

Necătînd la cele menționate, instanța de apel a menținut sentința Judecătorei Militare din 26 decembrie 2012, prin care Țurcan R. a fost condamnat în baza art. 178 alin. (2) lit. a) și art. 328 alin. (1) Cod penal, cu toate că lipsea cadrul legal de aplicare a pedepsei penale în legătură cu prescripția tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60, alin. (1), lit. b) Cod penal, astfel acestui fiindu-i încălcat un drept fundamental prevăzut de art. 7 CEDO – nici o pedeapsă fără lege.

Totodată, la alin. (2) din dispoziția aceleiași norme, legiuitorul determină nemijlocit momentul scurgerii prescripției, dar și a încetării scurgerii acesteia, care sunt marcate de ziua săvîrșirii infracțiunii și respectiv – rămînerea definitivă a hotărîrii instanței de judecată.

În practică, scurgerea prescripției în sensul vizat, se materializează prin data comiterii faptei, constatată în actul de învinuire a organului de urmărire penală, iar cît privește statutul definitiv al hotărîrii instanței de judecată, Codul de procedură penală la art. 466 reglementează modalitățile și momentul cînd hotărîrea instanței de apel devine definitivă, fiind relevantă prevederea stabilită în art. 466 alin. (3) Cod de procedură penală unde „Hotărîrile instanței de apel rămîn definitive la data pronunțării deciziei în apel.”.

Astfel, din circumstanțele indicate mai sus rezultă că fapta inculpatului Țurcan R. cade sub incidența prevederilor art. 60 Cod penal, cu întrunirea elementului cronologic și al celui juridic – factori care determină instanța de

recurs de a constata că este oportună invocarea instituției prescripției tragerii la răspundere penală în privința inculpatului Țurcan R.

Prin urmare, din cele relatate anterior, instanța de recurs ajunge la convingerea că recursul avocatului Mîță O. urmează a fi admis din alte motive, decît cele stabilite în cererea de recurs.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Mîța Oleg în numele inculpatului Țurcan Ruslan, casează total sentința Judecătoriei Militare din 26 decembrie 2012 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2014, și dispune încetarea procesului penal în privința lui *Țurcan Ruslan Andrei* în baza art. 178 alin. (2) lit. a) și art. 328 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut de art. 60 Cod penal.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 18 iunie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma

Petru Moraru